

ТУРЦИЯ

—○○○—

ВЪСТНИКЪ ЗА ИНТЕРЕСИТА НА НАРОДЪТЪ.

—○○○—

ТУРЦИЯ излязува сѣка сѣбота. Годишната цѣна за въ ниперіята по царската поща, е 4 бѣли медиіета; а въ ниперіята, 5 бѣли медиіета. Спомоществаніята трѣбува да сѣ годишни и предплатени. Писмата които са относятъ до редакціята са надписуватъ до Н. Геновича и П. Р. Славейкова. Външните настоятели отговарятъ за въстникътъ. Подписката за спомоществаніята става направо въ Цариградъ—Галата при издателитѣ.

21 ОКТОМВРИЯ (ПО НОВИ СТИПЪ)

—○○○—

2 ДЪБЕАЗИЛЪ АХИРЪ 1282 ОТЪ ЕГИРА.

Въстникъ който и да е, съществува за обществото на което принадлежи, служи за изражение на неговитѣ понятия, дѣйствува въ срѣдата на своитѣ читатели, и ето защо неговата редакція, не трѣба да испуща испрѣдъ очи, че въ тѣзи срѣдина която я окружава, винаги има единъ извѣстенъ общъ тонъ, който опрѣдѣлява тѣзи граници въ които тя може и трѣба да са държи при думитѣ си и при дѣйствиата си.

Ето едно правило, което нашиятъ събратъ Г-нъ Бурмовъ, като редакторъ става на три въстници, не е рачилъ или не е умѣилъ да го слѣдува.

Той е за право единъ отъ малкото наши учени и челоуѣкъ дѣтеленъ особено въ попрището на българската журналистика, но за вла честь неговата дѣятелностъ прѣдставя единъ такъвъ вѣченъ промахъ. Ужъ се мѣри, мѣри, а кога замахне да удари, вижъ го перналъ татакъ-хи къдѣто никъкъ не му е мѣстото, тѣй що, като го гледашъ не можешъ да са стърпишъ да не са васмѣнешъ, а като са смислишъ немощъ да са стърпишъ да та не догитѣе на похватътъ му и на самаго него; защото сѣкой единъ неговъ промахъ не е лишень отъ прискърбно значение за обществото.

Колкото и да е обидно за личниятъ характеръ на Г. Бурмова, като писателъ, това оцѣненіе което правимъ на неговата дѣятелностъ, но произведеніята на неговото плодовито перо прѣдставятъ обилии доказателства на това. Ни единъ обаче отъ нѣговитѣ промахи не е ималъ толкова прискърбно значение за обществото и за сичкинтѣ български народъ въобще, колкото този дѣто на последне врѣме направи надъ черковнитѣ ни въпросъ. Това потвърждава общото вече негодование на сичкинтѣ наши съотечественници отъ статитѣ за този прѣдметъ които са появили въ последнитѣ бройове на въстникътъ му.

Но, понеже Негова милостъ още са отъказва да познае и да исповѣда промахътъ си а са мѣчи и напѣва са да докаже, че сега вече не е збъркалъ ами получилъ правото и че ний трѣба него да слѣдуваме, ако искаме да уловимъ зайца, то нуждно става да са разгледатъ подробно неговитѣ доводи и доказателства за потвърденіе на мнѣніето му. И тѣй нека започнемъ отъ статіята въ 7-й брой.

За да направимъ по лесно това разглеждане и да прѣдставимъ на читателитѣ по ясно изложеніето на мнѣніето му ще отдѣлимъ съдържаніето на статитѣ му на двѣ. Първо да видимъ какво осажда той че са е

збъркало или залъ сторило въ сегашното за въпросътъ дѣйствование и второ, какво прѣпорѣчва той днесъ за поправление на збърканното, или за едно по добро и по сподобливо дѣйствование. Оставяме на страна както прѣдисловіето, тѣй и маловажнитѣ онѣзи въпроси и обвиненія въ статіята му отъ 7-й брой, и земаме само тѣзи които сѣ по важни и по сериозни. Като тѣзи на примѣръ що казва: Ужъ че сме си въобразили като направимъ прошенія до Императорското Правителство и са оплачемъ за състояніето си, най малко въ шесть мѣсеца ще приемемъ удовлетвореніе на исканіята си; че сме помислили какъ ще можемъ, съ отфърлянето на духовната властъ на патриарха и съ прогласяваніето на свои духовни началници, да добиемъ едно начало което било нѣдѣ си силно да събара царски прѣстоля (!) и най послѣ, че, безъ да познаемъ съгласни ли сѣ нашиятѣ желанія съ политиката на Императорското Правителство, и безъ да издиримъ позволява ли му неговото положеніе да са мѣси въ вѣрнопослѣднитѣ ни дѣла, обърнали сме сѣ до министритѣ на Портата като до единъ Вселенски съборъ (силно казано!) и само отъ тѣхъ искаме изпълненіето на сичкинтѣ наши исканія по управленіето на черковнитѣ дѣла.

Първо, ако нѣкога си е дозволить нѣкой отъ Българитѣ да си въобрази таквъ нѣщо, каквото казва Г. редакторъ, то вѣроятно не е билъ други освѣтъ самъ той; защото, какъ може единъ колко годъ практически челоуѣкъ да си турп на умътъ че такъвъ една работа въ шесть мѣсеца ще са свърши? Ако ли не сме били пазгани и сме го прѣмислили добръ, че туй нѣщо ще са продължи много врѣме, слѣдува ли отъ това че не трѣбаше да го зафатваме? че не трѣбаше да са оплакваме на Императорското Правителство но да си оставаме за съкога въ това състояние въ което сме били?

Второ: Кои сѣ доказателствата на Г. редактора че сѣ помислили българитѣ да добиятъ въ своя полза онуй силното въ Италія и начало? Това мѣдѣто са отфърля една духовна властъ и са прогласява друга поубиженіето на съвѣстѣта? Но туй начало не е ново, нито чуждо на черквата и даже то е което въ отличава отъ гражданската властъ защото въ нея нищо не бива и не може да бѣде безъ убѣженіето на съвѣстѣта. А какво има да зема туй начало съ политиката, и какъва приспособимостъ въ това наше движеніе съсъ движеніето на Италіанцитѣ? Ний не направихме слава Богу нищо противно на черковнитѣ правила и уставы, нищо

подозрительно прѣдъ Царското Правителство. Защото го направихме прѣдъ него и чрѣзъ него. Направеното отъ насъ черковно са основаваше на апостолскитѣ правила, и опираваше ся отъ прѣданіята и обичаитѣ на черквата, а изнасяло ли е на политиката да му даде тая сила то не бѣше наша работа. И какъ можахме да знаимъ изнася ли не изнася ли то на политиката прѣди да го направимъ? и кое бѣше по право и по благо-разумно, да ли защото незнаимъ изнасяли на политиката, да не правимъ нищо, или да го направимъ и да са постаримъ да убѣдимъ, да докажемъ, че то изнася както на насъ тѣй и на политиката, както и дѣйствително. Естествено, последне то е по умно, и какво за осажданіе намѣрва Г. редакторъ въ тѣзи постѣпка на Българитѣ дѣто, колкото по духовно постѣпиха по убѣженіето на съвѣстѣта си, а колкото за политиката прѣдоставиха на тѣзи които иматъ тѣзи грижа да съдятъ изнасяли да му дадѣтъ силата на фет аккомпли, или имъ изнася да го сматратъ като не станѣло?

Ний съ политика са не занимаваме и политическа работа не гонимъ, сичко що бѣхми длъжни въ тѣзи работа да примислимъ и да предвидимъ бѣше да не направимъ нѣщо подозрительно прѣдъ правителството и за туй възложихме на него да припознае или не е направеното отъ насъ. А че не сѣ били нито съображеніята ни въгърничави, нито надеждитѣ ни суетни, това са показва испослѣ отъ постѣпката на уніятитѣ. Императорското правителство не видѣ за противно на политиката си да припознае като дѣло извършено това което направиха нѣкои отъ нашиятѣ братія по убѣженіе на съвѣстѣта си, да отфърлятъ духовната властъ на грѣцкіятъ Патриархъ и да прогласятъ Папата; но защо до сега не е припознало почти сѣщото у насъ, които также по убѣженіето на съвѣстѣта си провъзгласихме други духовни началници, това не е наша работа ни да питамъ ни да знаимъ; наша работа е да испитуваме убѣженіето си и да са молимъ. Най послѣ, кой отъ насъ може да ни каже положително че правителството нѣма да направи найподиръ това и съ насъ? То не са е още изразило катигорически ни за едното ни за другото. Г. редакторъ си много позволява като запрѣваря да увѣрва че нашиятѣ исканія сѣ невъзможни за изпълненіе отъ страна на правителството.

Третьо: ако ние, безъ да познаемъ да ли нашиятѣ желанія сѣ съгласни съ политиката на Императорското правителство и безъ да издиримъ Нѣговото положеніе и деликат-

ността му да ли му позволяват да са мисли вътрешновъншните ни дѣла (!), сми събрали дѣто сми са обвърнали до министрите на Портата; то може ли да ни каже Г. редактор до колко именно е позволено на Императорското правителство да са мисли въ религиозните ни работи? и ако не му е позволено та за туй не трѣбало да са обръщам до министрите на Портата, що ни не каже до кого именно трѣба да са обрънем?

Това пакъ дѣто, не като до върховна гражданска власт, но като до вселенски съборъ сми са обвърнали ний до министрите и само отъ тѣхъ сми искали всичко, то артакъ е най тежкото наше прѣстѹпление и най силното обвинение въ устата на Г. редактора противу нашите неумѣи.

Черковни сѣмъ тѣзи дѣла, мисли Г. редакторъ и ний не трѣба да искаме отъ министрите на Портата изпълнение на нашите искания, но забрави клетий, че Патриархътъ ни отъ вселенски, ни отъ други нѣкой съборъ е искалъ уничтожението на българските черкви, но отъ тѣзи сѣдитѣ министри на Портата; и не е уничтожилъ черковитѣ ни нито съ нѣкое съборно правило, нито съ нѣкой черковенъ уставъ, но съ съ ферманитѣ отъ Правителствена страна. Прочее грѣшимъ ли ний, ако правимъ сѣщото което и патриархътъ е направилъ, като искаме въстановението на тѣзи черкви чрезъ такъвъ ферманъ какъвто ги е уничтожилъ?

Но и отъ дѣ до дѣ сматра тѣзи работи Г. редакторъ като черковна? Не е ли Царското правителство което даде бератъ на унитатската община и позва нейната независимост? Не сѣ ли неговитѣ фермани които нѣмъ задѣлжаватъ да познаваме властта на гр. патриархъ? И най подиръ, ако това сѣ черковни дѣла, то защо патриархътъ синква Гърцитѣ мирнини и са съвѣтва и допитеа отъ тѣхъ бивали да отетали нѣщо на Българитѣ или не? — (Слѣди)

ПРИТЕЛСКА КОРЕСПОНДЕНЦИЯ. (ПИСМО ТРЕТЪО)

Приѣтелю,

Споредъ желанието ти азъ са осмѣлявамъ да начертая плана на една программа за нашитѣ училища. Тая работа е трудна и вънъ отъ моитѣ сили, ти изиска дълбоко разбиране и знания на нашия животъ и на нашитѣ нужди, безъ което тоя планъ ще прилича на планъ за въздушно знание; при се това азъ са осмѣлявамъ да я земъ на плещитѣ си. Причината на тая смѣлостъ сѣ заключава въ слѣдующето: 1 казаното ще е зего отъ главнитѣ на по умнитѣ отъ мене хора; 2 моята программа нѣма за никого обязательнъ сила, наопаки тя сѣ не познава като просто мнѣние, надъ което сѣки трѣба да помисли и кождо сѣки може да искара лажливъ. Върхитѣ и произвола въ программитѣ на училищата до нашего отечество; неспасението на тѣзи программы сѣ интереситѣ на мѣстото и сѣ нуждитѣ на народа—искать прѣдѣждане, искать очистиране. Какъ ниди може да са достигне тая цѣль, ако речемъ сички да мълчимъ и да считамъ себе си не компетенитѣ да сѣдимъ за тѣзи нѣща? Какъ ще накараме хората да кажатъ за едно нѣщо че е хубаво или лошо, ако не кажемъ едно какво да е мнѣние за него? Менѣ ще бѣде твърдѣ лесно, ако би моята программа да та накара да ѣмъ опровергнешъ макаръ; защото при това ти трѣба да помислиши и да искажешъ нѣкоя мисль, която отъ

своя странъ ще накара нѣкого да са позамисли. Това е добро; тука става движение на мисль-тѣ, безъ което живота е глухаво нѣщо.

Въ едно отъ прѣдшнитѣ си писма бѣхъ казалъ, че училищата ни трѣба да даватъ знания на ученицитѣ, че това е назначението на тѣзи учреждения. Това е тѣй; нѣ какви трѣба да са тѣзи знания? Знание е дума твърдѣ неопредѣлена. И нашитѣ напикари и наусничаре учители мисляхъ и мислятъ да ни сѣ давали знание, като ни карахъ да прѣвждаме славянскитѣ молитви

Знание може да са нарече само това, което е извадено отъ истакъ природѣ на вѣщитѣ, а не е съчинено и наложено отъ вънъ на тѣзи вѣщи. Сичко, което дава истинско понятие за природѣтѣ и за истинитѣ явления—е знание. Напротивъ: сичко, що е утвърдено на лично мнѣние и не сѣ съгласва съ тѣзи явления—е лъжа и заблуждение. Знанието е утвърдено на опытъ, доказателства; мнѣнието е едно просто сѣкане и е излязло отъ струва ми сѣ. Знанието за сички е еднакво; мнѣнията са разнитѣ у сѣки народъ, у сѣки чловекъ.

Знание е че денятъ и нощта ставатъ отъ прѣтенето на земитѣ около осятътъ сѣ; че гръмели ставатъ отъ електричеството на облацитѣ; че снѣгто пространство, което ний наричамъ небе, е безконечно пространство напълнено съ мірове, че земита е начета и пр. Лъжа е: че денъ става отъ истичането и засѣдането на слънцето (лъжата е въ мнѣнието, че слънцето сѣ върти); че земита е плоска и похлупена съ небе; че гръмежа става отъ св. плувата колесница и отъ незнамъ що сѣ. Истинитѣ положенія сичкитѣ сѣ доказватъ съ съ опытъ; вторитѣ—съ нищо. Отъ казаното сѣки може видѣ, кое е знание и кое не е. Когато са разбирае това, менѣ ще ми бѣди лесно да оправдая предѣтитѣ на програмжитѣ си.

Най мѣжната и първата стѣпка къмъ просвѣщеніето и къмъ напредѣка, както за частни чловеки, тѣй и за цѣль народъ, е освобожданието отъ суевѣрия и прѣдрасѣждѣци. Нѣ, нѣта са: какъ може чловекъ да са освободи отъ суевѣрия и прѣдрасѣждѣци, отъ лъжливитѣ мнѣния за сичко въ міръ?—Само единъ нѣтъ, едно срдѣство има за това: истина сѣки тѣ и сѣнитѣ и за сичко. За да остави чловекъ едно лъжливо мнѣние за какво да е нѣщо на свѣта, трѣба да са убѣди че неговото мнѣние е лъжливо и да му са даде друго нѣмѣсто него, разумна са, истинско. Напредѣкъ и просвѣщение не може да има тамъ, дѣто има заблужденія; тамъ само може да има лъжливъ напредѣкъ. Слѣдователно трѣба да са искорениватъ заблужденіята, за да са насади просвѣщеніето; а нѣкъ заблужденіята са искорениватъ съ истински, доказани знания, слѣдователно трѣба да са даватъ истински знания.

Това е назначението на школитѣ, това трѣба да гогатъ тѣ. Други цѣли не могатъ да иматъ и не трѣбува да иматъ нашитѣ училища днесъ. Нито срдѣствата, нито нуждитѣ, нито условіята на мѣстото допуцатъ да са гоимъ друго въ училищата ни. Да искаме повече отъ нашитѣ училища, да желаймъ да видимъ отъ тѣхъ излязали техници и учени хора—нѣма възможность. На и ако внимемъ хубаво въ работѣтѣ, ще видимъ че не трѣба днесъ-днесъ да желаймъ това. Когато цѣльмъ народъ гизе въ невежество и заблужденія, когато неговитѣ потребѣ сѣ най скровни и неговъ животъ най несмысленъ; когато тоя народъ иска елементарни знания за сичко; тогава ний не можемъ, безъ вредъ за народѣтѣ масѣ, да искаме отъ училищата си хора, каквито показамъ по горѣ. —Изидните умственитѣ състояніе на народа по на горѣ, очистете му ума отъ заблужденіята

и му дайте нѣмѣсто тѣхъ истинско знание, на кѣсо направете народа образованъ, онѣ самѣи ще поиска учени техници, фабриканти, машинисти за своя усложнена животъ. Народа ще знай що прави, и нѣма да са пороби на тѣзи хора и на тѣхнитѣ работи. Таквизи са исканията на школитѣ, като ги глѣдаме съ народно око и като ги мѣримъ на нашия мѣстивъ аршинъ. Таквизи ще бѣдѣтъ тѣ и тогава, ако би да погледнемъ на тѣхъ съ общечовѣческо око. Трѣба да стани чловекъ техникъ или какъвъ да е ученъ, трѣба да получи общо образование, каквото трѣба за сѣки чловекъ. Безъ таквизи образование, безъ правилни общи понятия за сичко на свѣта, безъ добръ основъ, чловекъ лесно може да стане едностранчевъ и да полетне въ една странъ, ако ще бы какъвъ да е ученъ. — Ханезовъ — (слѣди)

Като прочитамъ въ 8-й брой на Врѣмето прѣпорѣчанното отъ редакторитѣ на този вѣстникъ писмо, немощихъ да не забѣлжитѣ добритѣ качества съ които са отличавъ този който е писалъ това писмо. Горкитѣ, има види са твърдѣ страдателна натура! Той са не срдѣи като го китатъ, т.е. намѣрва мѣхна, но сичко тѣрни и сичко одобрѣва! Не знамъ какъ, но по духътъ и отчасти по тонѣтъ, туй писмо ни нанесе на умѣтъ за друго едно писмо което бѣхъмъ нѣкога си нѣидѣ си чели. Кое бѣше и дѣ бѣше то като помислихъмъ налучихъмъ го и не виждамъ пазнищо да го обнародвамъ колкото за любозителство, толкозь и за полза.

Череписката, както ще видятъ нашитѣ читатели, произхожда между двама прѣятелѣ отъ родѣтъ на четверокракитѣ, прѣвѣтъ на когото писмото номѣстимъ, види са да има нѣкое влияние надъ вторитѣ и не е малѣкъ ревнивецъ на общото добро. Иаъ ни е само че не ни остава мѣсто да номѣстимъ нѣло туй писмо, и сми принудени да го прѣкъснемъ на дѣтъ, нѣ въ идущитѣ брой ще свѣршимъ.

» Братко М-арчо!

Кога е работата да говори нѣкой въ уши които не чуватъ, какъ че е сѣщото да рече; а кога рече нѣкой има баремъ тѣзь надежда, че ще сѣ чуе по на далечъ.

Ама днесъ не ми е намѣреніето да позавлажмъ на силнитѣ и мелодическитѣ ти гласъ, защото отъ първитѣ ти брой онѣ виждѣмъ ми са да си стискашъ гърлото, като че та е страхъ и тебе отъ гласѣтъ ти: И какъ да ти кажа, може да имашъ малко и право; защото кождо силенъ и грѣмѣнь ако и да го кажемъ че е, мажно ще сполучи да са чуе въ уши оглушени отъ счеието на среброто и златото.

Въ средѣ такъвъ една банбанка гюрюлти, която прави този свѣтъ, каквото разбирамъ азъ работата, и трѣбитъ на второто прѣстѣвие да свѣжѣ не са надивамъ да са чуватъ, освѣтъ ако тѣрбеніето имъ назаде гласъ подобенъ на джиканіето на пѣри. Ама и тогазъ тѣзи които ще са услухатъ на този гласъ трѣба първо да имъ са плати и заде че тѣй да са наканитѣ да въскрѣсватъ. Мртвитѣ на въ тѣтъ само съ тозь кауль може да склонитѣ за да са сѣживятъ. И пакъ не ми съче умѣтъ, защото ще иска и търпѣлѣсти нѣтки да имъ потърколишъ че тѣй да си помислишъ да трѣгнатъ подиръ ти.

И пакъ да ти кажа не са надивамъ да извършишъ каква годъ работа съ реваніята си, на които и азъ по нѣкога са улавямъ да пригласямъ, колкото да умирявамъ свѣсътъ си и самѣи да са порастушвамъ въ тѣзи всемирна Вавилоніа.

И на истина, не смеи баремъ отъ тѣхъ старна честити дѣто, че можемъ още сѣ въ единъ гласъ да режемъ, когато сички онѣзи които намѣсто реваніе употребиватъ говора, подиравано—подсладено и подкиселено ужъ нѣщо съ логика, не вършатъ нищо друго освѣнъ да са заглушаватъ едни други?

Освѣнъ туй зло—самарѣтъ, който нѣж принуждаватъ хората да го носимъ, и който нѣж не смѣимъ да го вършимъ, азъ ще кажа че смѣи пакъ да са пофалимъ съ честѣта си на този свѣтъ, а най много за туй, защото хората като искаи да ѣж обработатъ до толкова сѣж разбрадили и раскопали щото ако рече нѣкой да върви по неж, сирѣчь по честѣта си, трѣба да върви по едни таквизъ смъртни синен и дълбоки ями дѣто дѣно не са видѣа.

Да правятъ каквото щѣтъ! Нѣж имамъ юще туй добро че краката ни стѣпватъ по здраво и тамъ дѣто тѣ са хлѣскавъ и падатъ, нѣж си вървимъ безъ страха.

Толкозъ подобрь за онѣзи които ще са уловятъ у насъ, тогазъ когато ще дойде овни часъ, дѣто го прѣдсказватъ зловецѣти казани—часѣтъ на буритѣ и на съсинитѣ, тогазъ, казувамъ ти и да ма вървашъ, ще са на мѣратъ много таквизъ прокобители, които ще истѣрватъ кимеритѣ и киситѣ си пѣлни съ чужди пѣри, само да са доловятъ о нѣкое влаканиче отъ кожухѣтъ ни, за да са държатъ да не падатъ, ама на да ни че ги слѣтъ.

Умилителното созвучіе и еднаквостъ на гласовѣтъ ни, и здравето стѣпване на краката ни макаръ и да са примущества отъ които много други сѣж лишени, но азъ ще кажа още че, колкото за насъ, тѣ сѣж отъ най малкитѣ съ които нѣж е природѣтъ надарилъ, и които нѣж имамъ во вреда на горделивѣтъ двокраки, защото повечето отъ тѣхъ сѣж раждатъ и умиратъ безъ ни една дрѣжка на гърбѣтъ си, когато нѣж сѣж баримъ увѣрени че ще са родимъ и ще умрѣмъ въ единъ топѣлъ и дѣто са не разваля кожухѣтъ, макаръ и да е злавъ и коравѣ.

Оуи за което съмъ турилъ на умъ азъ да ти говоря сега, и което доказва неоспорно нашето прѣвъсходство надъ чельникѣтъ родъ, онова за което сѣж дължини несправно да благодаримъ създателъ, е (нека са смѣе който ще азъ ще го кажѣ то е):

Дължината на ушитѣ ни!

Такъвъ бѣше, прѣди нѣколко дена, когато съгледахъ благообразната си физиогномія въ една заезрена вода зачерчена съ трѣстъ и по хубава отъ Венедишко огледало, такъвъ бѣше, ще ти кажѣ, предметѣтъ на моитѣ дълбоки размисленія.

Моля ти ся да ги туришъ прѣдъ очитѣ на твоитѣ прѣнтел-читатели, ако видитѣ че очитѣ имъ сѣж по добри отъ ушитѣ имъ.

Ама не вървамъ: двокрактѣтъ родъ има толкозъ малко примущества!

Сега да кажемъ за женитѣ белкитѣ; защото макаръ че сѣж похвални зарадъ лизкѣтъ си повече отъ колкото за ушитѣ си, неможемъ забави че и слухѣтъ имъ не е остъръ бе да си пошепнешъ нѣщо подъ земята цѣта чужѣтъ, и ако имашъ сто главни нѣж ги върпирай да го нераздривкатъ. Таквизъ сѣж женитѣ,

Но мажѣтъ! Колко бѣдно създание е отъ къмъ ушитѣ туй мажѣтъ!

Сега да речешъ колкото за говорѣніето му може да го счетешъ за нѣщо.

То е пустоважно, голословно, раждомисленно, достосмѣшно; но чукимъ не казува твърдъ на други освѣнъ на подобитѣ си, сирѣчь на глухи, то нѣма твърдѣ нѣкои доини слѣдствіа.— (Слави),

ГРЪЦКИ РАБОТНИ.

Минѣлата сѣбота Патриархѣтъ извѣстилъ синодалнитѣ членове да си неправятъ трудъ да идватъ на заседание, защото Н. Ве. си ималъ работа.

Въ недѣлѣтъ, извѣстилъ имъ че въ понеделникъ ще имъ съобщѣ слѣдствіето на работитѣ си.

Въ понеделникъ, на заседаніето, извѣстилъ на тѣзи отъ синодалнитѣ членови които съставятъ частъ отъ смѣсенѣтъ Съвѣтъ че могатъ да заноченатъ пакъ работниѣто си въ тозъ Съвѣтъ,

— Научаваме са че Н. Ве. въ сѣбота билъ при Н. В. Али паша да му говори за нуждата на прѣрѣботиваніето и извиканіето на нѣкои членови отъ уставитѣ. Види са да му са е дозволѣно това, защото въ синодѣтъ са е рѣшило, казуватъ, да са даде тѣсирѣтъ и да са иска формално това позволеніе. Гръцкитѣ вѣстници не говорятъ нищо за това. За туй и нѣж не виждаме нуждно за сега да са простирами повече върху тозъ предметъ.

— Англичѣскитѣ вѣстникъ въ градѣтъ ни, Лестантъ Хералдъ, като говори за отвѣтътъ който патриархѣта дава на нѣкои кузовѣто до неѣ писмо, и за други нѣкои окружни писма и документи по тѣа частъ които издадохъ сѣа гръцкитѣ боголѣви, забѣлѣва че мажѣно би са намирѣло друго нѣкое епископѣ толкозъ прѣзрѣтелно къмъ четвъртата отъ заповѣдѣтъ.

— Юши Гръцкитѣ казвами за насъ, но не сѣж лоши за тѣхъ си. За своѣта си работа тѣ сѣж най добритѣ хора. Отъ три години напасамъ трѣба да има да сѣж съставили до двѣдесѣтъ разни чельоколюбѣви, учени и есистемоническѣ дружества. Ето сега съставиха и едно СВѣЩЕННИЧЕСКО ДРУЖЕСТВО. Членовѣтъ на което ще са набавитъ само отъ дометѣ духоуенство. Туй дружество имало до сега околѣ 60 членове отъ които сѣж дава годишно 240 гр. прѣдѣлацѣни на сѣао тримѣсѣне. Това дружество имало намѣреніе да издаде списаніята на свѣтитѣ отци. Дѣ сѣж нѣж?!. Јанъ са полгавѣхми да съставимъ едно учено дружество и не са намѣриха ни шестима членове да даватъ баримъ по 60 гр. годишнина.

— Германъ нѣкой си Е. М. Тосица, купила 80 екземплара отъ една нова голѣма гръцка книга и ги проводила да са раздадѣтъ даръ по училищата въ Тессалия. Да е била нѣкои българска съ тѣзи пѣри колѣо фистани и макакои цѣне да си направи!

БЪЛГАРСКИТѢ ВѢСТНИЦИ.

(9-иѣтъ брой на Врѣмето).

Главната статія въ този брой касае са пакъ върху туй което бѣше са истѣрвала редакціята на Врѣмето въ 7-иѣ си брой. За да обяснимъ на читателитѣ си съдържаніето на тѣжъ статія стига да имъ кажемъ че ти не е освѣнъ вариѣта на главната и статія въ 8-иѣ брой, но вариѣта още по паравоническа. Види са че Врѣмето са мажѣ да са управѣла още е мажѣлно и влажно. Но ако върви тѣа на разсѣване, може и да са управѣ

Въ тѣжъ статія една фраза напѣрвами по любовитѣна да ѣж съобщимъ на нашитѣ читателѣ. „Нашѣтъ народъ е нѣдѣлѣлъ сѣга на лѣтъ.“ Казна редакторѣтъ на Врѣмето, Тѣзи метафора много арсѣва на подредакторѣтъ на Турци, но защото му са вижда малѣо цѣрѣба за даж допѣлни призага.“ Тѣе не нашитѣ законъ лѣтъ твърдѣ на халѣсъ.“ Подиръ първата статія слѣдува друга една статія прѣводѣ отъ Ю нѣиѣтъ Кретѣиѣтъ. Тѣа статія са касаѣ до черковнитѣ ни вѣпрѣсъ и вижда са да е добръ написана, но когато ѣж видимъ цѣла, тогазъ ще кажемъ нашата за неж прѣсѣда,

— Въ кореспонденціѣтъ на Врѣмето пишѣтъ отъ Варна ужъ да похвалятъ ревностѣтъ и усердіето на българската община въ този градъ,

въ въ сѣщото прѣмѣ тѣж и наклонѣватъ. Истѣта кореспонденція имамъ и нѣж прѣдъ очи, и виждамъ дѣ е играло перѣто на редактора да ѣж прѣвпращѣ, и зѣл не е сторилъ на истинѣ, но като не е вѣнѣкъ толѣкози въ работитѣ, позволилъ си нѣжѣо повечѣо да каже. При друго и туй дѣто каже за отца нѣжъ Костантинѣа. Съ доказателствѣта на едно, нѣж може да покажемъ че свѣтинѣа му е единъ досто дѣятелѣнъ чельоѣкъ, но дѣ по напѣрѣдъ самѣнъ? А за юще двама и трѣма свѣщенници въ Варна и по сѣлата кой не би искалъ и кой не би желѣлъ да имѣа, но отъ дѣ да ги земаѣтъ?

— Отъ единъ потулѣнъ но знаянъ градъ пишѣтъ на Врѣмето, че тамъ само старитѣ хора ставали спомоществатели на вѣстинѣа, а младитѣ си давали паритѣ само за лѣса и за салтанѣти. Туй ако и да не е досуѣтъ лѣжа, ама този какѣо са вижда антика дописникъ на Врѣмето го прѣказѣла като имъ принѣсѣа и цѣлѣство и . . . И дали пакъ сичкитѣ млади въ този градъ сѣж толѣкозъ развратѣни? Не: казнами нѣж. Градѣтъ нѣж знаянъ, и познавами въ него доста добри и почтенни младежи, и туй което сѣж дължин да го кажемъ е, че отъ 25 спомоществатели които има нашѣа вѣстинѣа въ този градъ, нѣма ни единъ съ и рѣѣка рана (?) възраст, се сѣж отъ младитѣ. И не само пѣ този градъ но поѣбѣо на сѣвѣдѣ, както сѣж сѣж вѣрѣме забѣлѣжили, спомоществателитѣ на българскитѣ вѣстинѣа сѣж повече отъ младитѣ. И туй не го казувами нѣж за унижѣніе на старитѣ, но да напоминомъ на дописникѣтъ на Врѣмето, а повече на редакторѣтъ му, че не трѣба да са изразѣватъ тѣж неопрѣделѣсно и да говорятъ сѣж прѣзрѣни старитѣ за младитѣ. Ако младитѣ на едно мѣсто не са добри, то ще каже че и старитѣ не ги бива; защото младитѣ не биватъ по други отъ каквитѣ сѣж били старитѣ: „Крушката не пада далѣкъ отъ крушѣта.“

— Отъ Сѣвѣцовѣ пишѣтъ на Врѣмето, че тамъ са повили злодѣйци, които бѣстѣсѣвали поѣѣжѣи; и дуни са прѣсѣкали изъ градѣтъ, ужъ че тѣзи злодѣйци не биле хора, ама намѣри. Врѣмѣа е вече, казна дописникѣтъ, по добѣни суевѣрїи да исчезнатъ. Врѣме е ще кажемъ и нѣж на Врѣмето, не само такѣа въ добѣни, но и не по добѣни и прѣподобѣни суевѣрїа сичѣа да исчезнѣтъ.

— Нѣкой К. П. са провинѣа въ Врѣмето да оправдава Г-на Доброплоднаго. Цѣлъ твърдѣ благородѣа, но услѣба твърдѣ безплодна, и поѣѣтъ не питѣа. Ако Г. Доброплодѣнъ има още единъ такѣа похвалитѣл не му трѣбѣа хилѣа и единъ изобличитѣл.

За да даде нѣкаква тежѣстъ на думитѣ си белѣки Г. К. П. сѣчѣа за нужно да подѣлѣне че кореспонденціѣтъ ѣж билъ защитѣникъ на униѣта, и какѣо вѣзѣла въ работа сега тѣа туй свидѣтелство? въ какѣо оправдаѣа то Г на Доброплоднаго? или тоѣо да ми е папала! И за Бога, до кога тѣзи китайски плацила? До кога тозъ бурмовско-плохѣ манѣръ на партизански изобличѣніѣ? Ето казнами, и сѣж присѣтѣвіе го казнами, че нѣж не само униѣти не сѣж ни и не благоволимъ на униѣтитѣ. Не крѣимъ обаче че за насъ не униѣтинѣ, не Католикѣ, не Протѣстантинѣ, но и каквитѣ да е другѣвѣрѣцѣ и другѣродѣцѣ, като е почтенъ, по го почитѣаи отъ сѣжъ единъ православѣнъ шарлатанинѣ, ако ще би и братѣ да ни е.

На Г. Доброплоднаго нѣж ако не сѣж му прѣятѣли, то не прѣятѣли никакъ; но ако да униѣсѣа на умѣтъ на Г. К. П. да говорѣмъ за него има какѣо да хортѣвами сѣжѣу което благородѣніѣтъ неговѣ защитѣникъ да остане нѣжъ и безплоденъ. Ако нѣж редакторѣтъ на Врѣмето си наведѣне хѣто каже насъ да му пришепнемъ нѣжѣо което знаянъ за причинитѣ на тѣжъ защитѣа, униѣтинѣ сѣж чи тоѣ би са причѣрѣвалъ

за съюзника си. Но ний, нито едното, нито другото сега ще сторимъ, ще кажемъ само че е доста този подвигъ на Г. К. П. и доста са на Г. Доброплоднаго лавритъ които е до сега поживялъ, отъ учителското си звание и отъ списателското си занимание. Бу битти, На едни кола гранци една сопна стига.

— Редакцията на Врѣмето за да отблъсне да не отговаря на това което ѝ застъпиха, мжчи са да удави сериозността на съдържанието въ играта на излаганіето на това що казахми за нея. И това е една майсторія.

Постави ни въ грѣхъ това че сми хвалали себе си а сми укоривали и унижавали другитѣ съ лични нападения. Редакторътъ на Врѣмето са мисли че е чистъ отъ този грѣхъ? Нъ не обичали да прочете въ 8-й брой на вѣстникътъ си писмото което прѣпоръчва на вниманіето на читателитѣ и да ни каже какво съдържава то? Дали той не чали [самъ себе си а унижава другитѣ и не одного още? Но таквазъ е чедѣшката пасмина въобще, сѣкій е слѣвъ къмъ своитѣ недостатъци.

Нашия събратъ ни прѣпоръчва да прочетемъ съ голямо внимание онова що е писалъ той сега или други пъкъ. Ний не му прѣбършихми хатарѣтъ, но какво можими да извадимъ отъ това? Съ съжаліе го казвами, нищо освѣнъ че редакторътъ на Врѣмето е въ мнѣніята си по непостоянъ и отъ названіето на вѣстникътъ си!

(31-иятъ брой на Дунавъ).

— Обнародва едно извѣстие за новитѣ мѣрки които сж зели за ограничаваніе на своеволното прѣмѣстяне на Черкезитѣ вътрѣ въ Видаятъ, че отъ сега доде не стане споразумѣние между мюдюритѣ на казаата отъ дѣто ще идатъ и дѣто ще сж мѣстятъ, не ще могатъ да са прѣмѣстятъ и ако са прѣмѣстятъ ще са върнатъ назадъ.

— Въ едно село, змін ухапала едно момиче по кракѣтъ; отъ ядѣтъ на ухапуваніето подуло са сичкото тѣло на момичето. Отчаяни вече за животѣтъ му селинитѣ като незнали какво да правятъ, турляч нѣколко пѣвници на ухапанното мѣсто. Подиръ малко пѣвницитѣ наднади умрѣли, а отъ мѣстото дѣто сукали като истекло твърдѣ много жълта вода, слѣдъ нѣколко врѣме не останало никакъвъ бѣлгъ нито на кракѣтъ нито на тѣлото на момичето, което и оздравяло.

ПОЛИТИЧЕСКИ ИЗГЛѢДЪ.

РУСИЯ.

Средъ френската газета „ла Пресъ“ руската воиска доста намалена прѣди нѣколко врѣме сега ще са намали още 50 хил. Мислятъ че тая мѣрка не е отъ нѣкои политически причини но за економія. Друга е два мѣрка пакъ щѣло да земе руското правителство за военната служба. Отъ 25 години що бѣше врѣмето на военната служба въ Русіа, снесли го бѣха на 15 год. Сега са говори че ще го снематъ само на 7 години.

ИСПАНИЯ.

Испанската царица Изабела са отказала за тѣзъ година отъ третата часть на годишната заплата що зема, за да са раздаде това количество на жителитѣ отъ тѣзи градове, които пострадали отъ наводненіята и отъ холерата. Важни смущенія избухнали въ Сарагуза, и траяли два дни. За умирение на тѣзи смущенія намѣсила са воиската и споредъ кактѣ казватъ, мнозина грѣждани има убити и ранени.

ФРАНЦИЯ.

Една расприя която бѣше са породила межъ Френското правителство и тунизіа бѣи помирила са вече по дипломатически. Беатъ прибръзалъ да удовлетвори правителството на императора като свалилъ тѣзи началства които спомогнали да са повредятъ отъ подданиитѣ френски нѣкои и ги осѣдилъ да платятъ загубити на повреденитѣ.

Споредъ извѣстіята отъ Римъ заповѣдало са френската воиска която е на неаполитанскитѣ прѣдѣли да са върне во Френско а една часть отъ римската воиска отишла да я замѣни.

ПАПСКИ ВЛАДѢИЯ.

Казуватъ чи папското правителство, като видѣло непрѣменното рѣшеніе на френско за да дигне вече воискитѣ си отъ Римъ, рекло че склонява на непосредственото изправяне на държавата отъ френскитѣ воиска, стига само да останатъ въ Римъ хиляда войни Френци, за да служатъ за личното варденіе на Папата. Туйлерійскитѣ кабинетъ, стѣфирилъ това предложеніе.

МОЛДО-ВЛАХИЯ.

Въ послѣднитѣ си брой хортувахми за едно писмо което Н. В. Фуадъ паша, Велики Везиръ, отпразилъ до Куза бей относително до послѣднитѣ приключенія. Днесъ имамъ предъ очити сѣ текстътъ на това писмо. Нъ намѣсто да го помѣстимъ на цѣло, ний разсѣдихми за по добръ да дадемъ едно скратеніе за читателитѣ си.

Най наирѣнь Великиятъ Везиръ изъява на Куза бей, въ писмото си, съкрѣта съсъ които научилъ послѣднитѣ приключенія; и, слѣдъ като напомнюва чи тѣя приключенія сж израженіе на едно общо негодование, Н. В. Фуатъ паша подкани Куза бей да земе колто са можни по скоро потрѣбнитѣ мѣрки за да задаволи въ границити на равенството и на правлата уплакваніята на молдо-влахскитѣ народъ, и да накажи примѣрно възмутителити на общенародната тишина.

Н. В. свършва тѣя писмото си:

Азъ турямъ тѣя законни и искренни забѣтки на уцѣненіето на Ваше Височество. Убѣденъ съмъ предварително, книже мой, чи вѣй ще ги земите като чи идатъ отъ страна на едно правителство на което най голямъ интересъ е да види да царува въ Съединенити Книжества най дълбокото спокойствіе и да можни да потвърди успѣхътъ на тѣхното нѣравствено и вещественно благоденствіе подъ мадрото управленіе на Ваше Височество.

АМЕРИКА.

Надпалятъ прѣдсѣдателя на преднишната мексиканска република Жуарезъ, исплденъ отъ императорскитѣ воиски изъ послѣднето си прибежище градъ Тихуаханъ, мнилъ на Елмась и отъ тамъ щѣлъ да иди въ Нью-Йоркъ при челядѣта си.

СЪБАКВИ НѢЩА И НОВИНИ.

Понеже не помѣстихми цѣли кореспонденцитѣ си направимъ само нѣкои съкратенія отъ тѣхъ.

— Писнатъ отъ Казанлъкъ, че въ Кулянскага махала обновявали църквата св. пророкъ Іліа. И като дошле въ нужда за пари рѣшили да са продаждъ ѣжїята на нѣкои си сиромаси дължници на църковната касса. Не е

добръ черковни и училищни пари да пропадатъ но и съ таквози сръдство да са вадятъ и то не ни са вижда прилично. Надѣме са че благоразумнитѣ махалени и надстоятели на черковата ще земжъ за това по други мѣрки, като знаятъ че Господъ не ище великолѣпни храмове съ сиромашки слъзи искарани. — Искжъ да кажятъ че училищата, въ този градъ имали нужда отъ едно по внимателно надзираніе отъ страна на надзирателитѣ си.

— Сливненскія чудотворецъ А. зафаналъ да прави новъ манастиръ оивѣнъ селото Конаре (сѣн-загренска каза). По добръ би сторилъ ако бѣ станалъ мукаятъ да са направи понапрѣдъ едно училище вътрѣ въ Конаре. Но сегашнитѣ чудотворци види са не обичатъ да отвратятъ на слѣпнитѣ очитѣ.

— Ний обнародвами една притурка на Турція относително за Параловната Дружина. Нашити читатели трѣбува да земжъ въ уваженіе тая притурка за да уцѣнятъ работити на Дружината. Дружественити членови трѣбува да сж согласитѣ за расправяніето на паракодѣтъ Азисъ; тѣхната честъ и интересъ и честѣта и интересити на народа изискуватъ да са направи това взаимно съгласіе.

— Миналата сръда сирѣ Булверъ и лордъ Ліонсъ имаха честь да са прѣмѣжъ въ ауденція отъ Н. Ц. В. Султанътъ.

Въ тая ауденція, сирѣ Булверъ връчи на Н. Ц. В. писмата които го призоваватъ и които турятъ край на мисїята му, а лордъ Ліонсъ връчи писмата които го упълномощуватъ за британически посланикъ при Високата Порта.

Н. В. А'али паша и Н. П. А'арифи бей прислѣтствуваха на тая ауденція.

— Помощта която са даде отъ разни жители было отъ тука, было отъ вѣнъ въ полза на изгорѣлитѣ отъ 25 Августа са въскачува на 3,555,292 гроша. Отъ нашити Българи не видѣхми нити одного да е далъ нищо. Защо тѣй?

— Една телеграфическа депеша дошла отъ Лондра до Левантъ. Хералдъ извѣства смъртѣта на лордъ Палмерстона. Тая новина произведъ едно дълбоко впечатленіе въ Цариградъ.

БЪЛГАРСКИ КНИГИ.

— Евангелическото Списание „Зорница“ наченна пакъ редовното си изданіе, което бѣше са втори пъкъ прѣсѣкнало по слѣдствие на други благодѣтелни занимания които прѣдприѣха неговитѣ издатели во врѣмето на холерата.

— Първата часть отъ всеобщата Исторія, прѣведена отъ Г. Михайловскаго излязе вече отъ печатъ, както и „Славенската Грамматика на Г. Момчилова.

— Грапанъ единъ прѣводъ отъ първата часть на „Халима“, и второто изданіе на „Генуева“ печатани въ Букурещъ са продаватъ изъ България.

— Нѣкой си Андрей прѣпечаталъ въ Кіевъ Бабишкитѣ Календаръ на Пенча Радова. Мислимъ че Г. Андрей би сторилъ по добръ ако да бѣше печаталъ нѣкоя друга по полезна учебна книга, съ която щѣше и на народа по голяма полза да принесе и не щѣше да отнеме единственното стѣганіе на оногози Сиромаша, който съ книгопродавството толкозъ прокопса да стане хамалинъ въ Търново!!

АМИ ПАРИ? —

НЕМА ЛИ ДА НИ СМИСЛЯТЪ НАШИТѢ СПОМОЩЕСТВОВАТЕЛИ И ДА НИ ВНЕСАТЪ СПОМОЩЕСТВОВАНІЯТА СИ?
НЕСТИГА ЛИ ТОЛКОЗЪ ИКРАМЪ?

Отговорникъ Никола Геновичъ.